

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 04 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

Gherța Ivan XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 14.07.2021 – 04.10.2021.

Instanța de apel: 17.11.2021 – 04.04.2022.

Instanța de recurs: 20.06.2022 – 03.08.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 04 octombrie 2021, Gherța Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b²) și art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art. 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal - pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani închisoare;

- în baza art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal - pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, i-a fost stabilit lui Gherța Ivan pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 12 (douăsprezece) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus a fi încasat de la Gherța Ivan, cheltuielile de judecată în sumă de 3 818 lei (trei mii opt sute optsprezece) lei în beneficiul Statului.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Gherța Ivan, la 09 iunie 2021 în jurul orelor 19:00, aflându-se în domiciliul situat pe str. Xxxxxxx, 106, s. Xxxxxxx, r-ul Taraclia, ce aparține mătușii lui Gherța Elena, care are rudenie cu el în linie colaterală și e membru de familie lui conform prevederilor art. 134 alin. (1) și art. 133¹ lit. b) Cod penal, având scopul*

satisfacerii poftei sale sexuale în formă naturală, a aplicat asupra cet. Gherța Elena constrângerea fizică și psihică, exprimând amenințare cu răfuială fizică, îndreptată la suprimarea rezistenței și voinței ei, intenționat, contrar voinței și dorinței lui Gherța Elena, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, a întreținut raport sexual cu dânsa în forma naturală.

Pe acest capăt, prima instanță a stabilit că prin acțiunile sale Gherța Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal, pe semnele „violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit asupra unui membru de familie”.

Prima instanță a mai constatat că, Gherța Ivan în perioada de timp începând cu luna februarie 2021 până la începutul lunii iunie 2021, pe timp de noapte, data exactă și vremea nu sunt stabilite, aflându-se în domiciliul situat pe str. Xxxxxxx, 106, s. Xxxxxxx, r-ul Taraclia, ce aparține mătușii lui Gherța Elena, care are rudenie cu el în linie colaterală și e membru de familie lui conform prevederilor art. 134 alin. (1) și art. 133¹ lit. b) Cod penal, având scopul satisfacerii poftei sale sexuale în forma perversă, de mai multe ori, a aplicat asupra cet. Gherța Elena constrângerea fizică și psihică, exprimând amenințare cu răfuială fizică, îndreptată la suprimarea rezistenței și voinței ei, intenționat contrar voinței și dorinței lui Gherța Elena, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă - orală.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale Gherța Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal, pe semnele „satisfacerea poftei sexuale în forme perverse, săvârșite prin constrângere fizică sau psihică a persoanei ori profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra sau de a-și exprima voința, săvârșite asupra unui membru de familie”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea în privința inculpatului a unei sentințe de achitare, din motivul lipsei în acțiunile acestuia elementelor infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin. (2) lit. b²) și 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal;

- inculpat.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat:

- instanța de judecată a apreciat unilateral probele, declarațiile presupusei părți vătămate Gherța Elena precum că în acțiunile lui Gherța Ivan au existat elementele infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin. (2) lit. b²) și 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal și raportul de expertiză medico-judiciară a părții vătămate Gherța Elena nr. 202111P0358 din data de 28 iunie 2021, din care nu s-a demonstrat nimic, învinuirea s-a bazat doar pe depozițiile ultimei, care, fiind audiată în ședința de judecată, nu le-a putut susține concret din cauza alienației mentale de care suferă, dând permanent declarațiile contradictorii;

- instanța nu a luat în calcul acel fapt că inculpatul Gherța Ivan a recunoscut benevol faptul întreținerii raportului sexual cu Gherța Elena, inițiativa a venit din partea ei, raportul a fost benevol, excluzând faptul că a avut loc un oarecare raport sexual în formă perversă (declarațiile pe care le-a susținut în ședința de judecată și partea vătămată).

3.2 În conținutul cererii de apel depuse, inculpatul a invocat că:

- partea vătămată Gherța Elena nu are nimic contra lui;
- nu este de acord cu pedeapsa închisorii aplicate de prima instanță;
- totul a avut loc în baza unui acord reciproc;
- se căiește sincer, iar la acel moment se afla într-o stare avansată de ebrietate alcoolică și nu înțelegea ceea ce face.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 04 aprilie 2022 au fost respinse ca neîntemeiate, cererile de apel ale avocatului Grosu Eugen în numele inculpatului și a inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului Gherța Ivan de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin. (2) lit. b²) și 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal, și-a găsit confirmare completă.

Enumerând probele prezentate de către procuror și anexate la materialele cauzei, descriind aceleași fapte criminale, considerate ca fiind dovedite, instanța de apel a statuat că concluziile instanței privind probarea și calificarea celor înfăptuite de inculpat, inclusiv timpul, locul, modul, motive și alte circumstanțe care urmează a fi stabilite conform art. 96 CPP Republicii Moldova, sunt motivate în sentință prin probele cercetate în instanță.

Instanța de apel a reținut că în sentință, în pofida prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, sunt indicate motivele în temeiul concluziilor căreia sunt puse unele, și respinse alte probe.

Concluzia colegiului judiciar privitor la legalitatea verdictului instanței de fond cu privire la vinovăția inculpatului Gherța Ivan în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin. (2) lit. b²) și 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal, s-a întemeiat pe probele cercetate în ședința de judecată a instanței de apel care au fost apreciate ca fiind explicit expuse în sentință.

În opinia instanței de apel, argumentele avocatului și a inculpatului Gherța Ivan, precum că nu este probată vinovăția în comiterea unui viol și că el nu a aplicat violența față de ruda sa, deoarece totul a fost benevol, au fost neîntemeiate, întrucât de către acesta nu a fost prezentat nici un temei care ar permite casarea sau modificarea sentinței atacate în partea recunoașterii acestuia ca fiind vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 171 alin. (2) lit. b²) și 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că împrejurările nominalizate se combat prin

probele cercetate în ședința colegiului, și anume depozițiile părții vătămate Gherța E., ale martorilor Coeva E., Sterpu E., Dimitrova A. și Tanasov G. care, fiind audiați în instanța de fond au dat declarații, indicând că Gherța Ivan este rudă cu Gherța Elena și că la data de 09 iunie 2021 Gherța Ivan a venit în ospetie la Gherța Elena, având cu el alcoolul, și anume - rachiu, și folosindu-se de faptul că Gherța Elena este singură în locuință, după ce a servit alcool și folosindu-se de faptul că Gherța Elena este persoana cu dizabilități, grupa de risc și nu este în stare de a se apăra, a violat-o. Potrivit declarațiilor părții vătămate, cazurile de acest gen au avut loc și anterior.

Totodată, instanța de apel a relevat că nici prima instanță, nici cea de apel nu au constatat careva împrejurări ce ar permite de a pune la îndoială depozițiile părții vătămate Gherța E., cât și a martorilor nominalizați, întrucât, fiind audiați în cadrul ședinței de judecată, aceștia au fost preîntâmpinați despre răspunderea penală pentru darea de declarații false.

Instanța de apel a statuat că probele prezentate, și anume: declarațiile părții vătămate Gherța E. și ale martorilor Coeva E., Sterpu E., Dimitrova A. și Tanasov G., cât și materialele dosarului cercetate de instanța de apel, sunt admisibile, concludente și pertinente, întrucât ele au fost administrate cu respectarea legislației procesual-penale, verificate în instanța de judecată, corespund cu împrejurările faptice din speță, sunt veridice, în ansamblu, sunt suficiente și oferă temei de a considera ca fiind probată vinovăția lui Gherța Ivan.

Instanța de apel a atestat că declarațiile fiecărui martor se confirmă și se completează cu alte probe, ceea ce a dus la concluzia că probele prezentate instanței sunt veridice și se atribuie acestui dosar penal și nu s-au constatat careva încălcări esențiale ale normelor procesual-penale, ce ar duce la recunoașterea ca fiind inadmisibile a unui șir de probe.

Instanța de apel a reținut că toți martorii, audiați în speță au dat declarații după ce acestora li s-au explicat drepturile procesuale, cât și cu preîntâmpinarea despre răspunderea penală pe art. art. 312-313 Cod penal, instanța de apel nu a dispus de careva temeiuri pentru a nu avea încredere în declarațiile martorilor, iar inculpatul în ambele instanțe nu a prezentat careva date faptice, ce ar pune la îndoială, sau ar exclude declarațiile părții vătămate, martorilor existente la dosar sau alte probe ale părții acuzării.

Instanța de apel a considerat că, la numirea pedepsei inculpatului Gherța Ivan, prima instanță a luat în calcul și a ținut seama de toate împrejurările speței și prevederile legislației procesual-penale, a ținut cont de faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv și are la întreținere un copil minor, că scopul pedepsei va fi atins doar prin pedeapsa închisorii ce a fost aplicată de către prima instanță.

5. Decizia instanței de apel, la data de 12.04.2022, 20.04.2022 și 01.06, în

termen, este atacată cu recursuri ordinare de către inculpat, prin care ultimul, neinvocând incidența dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită rejudecarea cauzei cu emiterea unei sentințe de achitare.

5.1 În susținerea recursurilor declarate, inculpatul invocă că:

- cele întâmplate au avut loc în baza unui acord reciproc;
- de cele comise îi pare rău;
- nu a bătut-o sau violat-o pe partea vătămată, în caz contrar, ultima nu ar fi declarat în instanța de judecată că nu are pretenții față de inculpat;
- declarațiile părții vătămate nu sunt veridice;
- din rapoartelor de expertiză efectuate nu s-a demonstrat nimic;
- probele prezentate nu confirmă vinovăția sa;
- nu a comis nici o infracțiune.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Potrivit art. 432 alin.(4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în cazul în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat, iar art. 430 Cod de procedură penală indică expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță.

În acest sens se reține că, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis.

Însă, în recursurile declarate, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală,

fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5 și 5.1 din decizie*).

Colegiul remarcă, că simpla invocare a dezacordului cu soluția instanțelor, cât și a modului de apreciere a probelor, nu este motiv ca instanța de recurs să intervină în decizia atacată. Prin urmare, criticile formulate de recurent nu conțin indicii unor erori de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale.

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile ordinare declarate de către inculpat nu întrunesc condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lor, deoarece nu îndeplinesc cerințele de conținut.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 04 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Gherța Ivan XXXXXX*, deoarece recursurile nu îndeplinesc cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **25 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie